

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **B. D.**, zastoupený Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 6. 2018, č. j. 78 A 17/2016 – 31,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 6. 2018, č. j. 78 A 17/2016 – 31, **se zrušuje**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 3. 2016, č. j. 332/2016, JID: 15524/2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 9 114 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 18. 3. 2016, č. j. 332/2016, JID: 15524/2016/KUUK/MŠ, zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Teplice ze dne 9. 12. 2015, č. j. MgMT-SČ 056121/PŘ/I682/2015/Lo. Posledně uvedeným rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu) – (dále jen „zákon o silničním provozu“) – a podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona, a byla mu uložena pokuta ve výši 2 500 Kč.

[2] Výše uvedených přestupků se měl žalobce dopustit třemi skutky, které byly ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně vymezeny následovně: (1) dne 28. 4. 2015 ve 21:14 hod. v Teplicích na Zámeckém náměstí jako řidič vozidla tovární značky Jaguar, RZ: X, nerespektoval dopravní značku „B1 – Zákaz vjezdu“ s dodatkovou tabulkou „Jen na povolení MgM Teplice“ a do místa, kde to tato dopravní značka zakazuje, s vozidlem vjel; (2) dne 22. 5. 2015 ve 23:35 hod. v Teplicích na Zámeckém náměstí jako řidič vozidla tovární značky Jaguar, RZ: X, nerespektoval dopravní značku „B1 – Zákaz vjezdu“ s dodatkovou tabulkou „Jen na povolení MgM Teplice“ a do místa, kde to tato dopravní značka zakazuje, s vozidlem vjel; (3) dne 18. 7. 2015 ve 14:25 hod. v Dubí, ul. Ruská, jako řidič vozidla Jaguar, RZ: X, jel nedovolenou rychlostí v obci, kde je zákonem povolená nejvyšší rychlost jízdy 50 km/h, přičemž mu byla Městskou policií Dubí naměřena rychlost 65 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla tedy jmenovanému (tj. žalobci – pozn. soudu) jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 62 km/h.

[3] Žalobce podal ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem (dále jen „*krajský soud*“) žalobu, v níž se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Pro účely řízení o kasační stížnosti jsou významné tyto žalobní body: co se týče skutků (1) a (2), žalobce namítal, že závěr správních orgánů o jeho vině nemá oporu ve správním spise a provedeném dokazování, neboť je opřen pouze o oznámení o přestupku (které žalobce nepodepsal) a fotografie vozidla. Co se týče skutku (3), žalobce namítal nedostatečné vymezení místa spáchání přestupku (ulice Ruská, Dubí), neboť tato ulice měří celkem více než 4 km a téhož dne byl žalobce na této ulici zastaven jinou hlídkou policie. Dále tvrdil, že nejvyšší povolená rychlost byla upravena dopravní značkou B20a s číselným údajem 60, což dokládá fotografií z údajného místa měření rychlosti.

[4] Krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl rozsudkem ze dne ze dne 29. 6. 2018, č. j. 78 A 17/2016 – 31.

[5] Co se týče skutků (1) a (2), krajský soud konstatoval obsah správního spisu a označil podklady za dostatečné. K tvrzení žalobce, že vozidlo řídil jeho přítel, krajský soud poukázal na to, že žalobce ve správním řízení odmítal podávat vysvětlení a k nařízenému ústnímu jednání se bez omluvy nedostavil. Připočte-li soud k tomu, že žalobce své námitky uplatnil až v žalobě, lze souhlasit se žalovaným o účelovosti těchto námitek. Navíc zaparkované vozidlo za dopravní značkou zákaz vjezdu samo o sobě dokládá, že k nerespektování dopravní značky zákazu vjezdu muselo řidičem vozidla dříve dojít.

[6] Co se týče skutku (3), krajský soud poukázal na přesné vymezení času spáchání přestupku (dne 18. 7. 2015 ve 14:25 hod.), což vylučuje, aby byl stěžovatel vícekrát stíhán za spáchání totožného přestupku na téže ulici. K tvrzení, že v daném místě byla dovolená rychlost 60 km/h dopravní značkou B20a, krajský soud nejprve kriticky poukázal na to, že žalobce ve správním řízení takové tvrzení neuplatnil a proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně podal jen blanketní odvolání. Takové námitky nemůže prvně uplatňovat v řízení před krajským soudem. Přesto krajský soud námitku vypořádal s tím, že prostřednictvím webových stránek www.mapy.cz za užití aplikace Panorama shlédnul

pokračování

celou trasu ulice Ruská v Dubí, a to oběma směry, přičemž se zaměřil na úsek mezi čerpací stanicí OMV a kruhovým objezdem v ulici Ruská č. p. 251/12 směrem od Teplic. Soudu se takto nepodařilo identifikovat žádný bod ze žalobcem předložené fotografie. Krajskému soudu proto nezbylo než se spokojit s informací v oznámení dopravního přestupku a výstupu z měřicího zařízení. Dle těchto dokumentů byla v daném místě nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h.

[7] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Její důvody podřazuje pod důvody dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[8] Co se týče skutků (1) a (2) – porušení zákazu vjezdu – stěžovatel uvedl, že jeho námitky nelze označit za účelové jen proto, že byly předloženy až v žalobě. V této souvislosti poukázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017, č. j. 10 As 24/2015 – 71, podle něhož „[ž]alobní tvrzení či důkazní návrhy krajský soud nemůže odmítnout jako opožděné nebo účelové jen proto, že je obviněný z přestupku neuplatnil, ač tak učinit mohl, v řízení před správními orgány.“ Zdůraznil, že ze skutečnosti, že vozidlo na daném místě vyzvedával, nelze dovozovat, že vozidlo řídil v době, kdy do dané oblasti vjelo. Jinými slovy z toho nelze vyvodit závěr, že to byl právě stěžovatel jako řidič, kdo porušil dopravní značku zákazu vjezdu. Správní orgány neopatřily žádný důkaz nasvědčující tomu, že by stěžovatel s vozidlem do zóny zákazu vjezdu přijel.

[9] Dále stěžovatel rozsáhle citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015 – 33, kde se tento soud zabýval obdobnou věcí. Stručně shrnuto, soud tehdy dospěl k závěru, že se správní orgány dopustily vady řízení při zjišťování skutkového stavu, protože své závěry založily pouze na fotografiích zaparkovaného vozidla, svědeckých výpovědích dvou zasahujících policistů a stěžovatelově pasivně při vyšetřování přestupku. Tento názor by dle stěžovatele měl být aplikován i na nyní projednávanou věc.

[10] Co se týče skutku (3) – překročení dovolené rychlosti – krajský soud dle stěžovatele nesprávně posoudil právní otázku dostatečnosti vymezení místa spáchání přestupku ve výroku rozhodnutí, který je nepřezkoumatelný. Stěžovatel nesouhlasí s tím, že krajský soud ověřoval situaci z webových stránek www.mapy.cz, aniž by nařídil jednání a řádně provedl dokazování dle § 77 odst. 1 s. ř. s. Závěry soudu jsou nesrozumitelné, pokud tvrdí, že procházel celou ulici Ruská na serveru [mapy.cz](http://www.mapy.cz), a současně tvrdí, že se zaměřil jen na úsek mezi čerpací stanicí OMV a kruhovým objezdem. Není zřejmé, zda byla přezkoumávána celá ulice nebo jen uvedený úsek. Navíc časová verze podkladů na serveru [mapy.cz](http://www.mapy.cz) se míjí s časem pořízení fotografie předložené stěžovatelem.

[11] Stěžovatel též poukázal na to, že žalovaný si musel být vědom nedostatečnosti výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (míněno nedostatečného vymezení místa spáchání skutku), a to bez ohledu na procesní pasivitu stěžovatele. Dále uvedl, že v ulici Ruská v Dubí platí v části ulice omezení rychlosti na 50 km/h, v jiné části na 60 km/h, a ulice zasahuje až k samotnému dopravnímu značení konce obce, kde by patrně jednání nenaplňovalo materiální stránku přestupku. Tvrzení stěžovatele v žalobě o

existenci dopravní značky B20a s číslicí 60 není novým skutkovým tvrzením, ale jde o skutečnost, která měla být správním orgánům známa z úřední činnosti.

[12] Stěžovatel dále soudu adresoval podání označené jako „*Doplnění důkazu*“. V něm uvedl, že předkládá důkaz na podporu tvrzení, dle kterého platí v různých částech ulice Ruská v Dubí odlišná úprava nejvyšší dovolené rychlosti. K podání přiložil vyjádření Ředitelství silnic a dálnic ze dne 25. 9. 2018, ze kterého podle něj vyplývá, že v dané ulici jsou instalovány dopravní značky B20a s nejvyšší dovolenou rychlostí 70 km/h. Podle stěžovatele nejde z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně přezkoumat, zda k měření rychlosti nedošlo právě v takovém úseku. Poté zopakoval, že krajský soud zatížil řízení vadou, když stěžovatelem navrhované důkazy neprovedl a naopak sám mimo jednání prováděl vlastní „*šetření*“ a dokazování.

[13] Žalovaný ve vyjádření označil kasační stížnost za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí. V podrobnostech pak odkázal na své vyjádření k žalobě.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů a ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Co se týče skutků (1) a (2) – porušení zákazu vjezdu – stěžovatel správně odkázal na usnesení rozšířeného senátu č. j. 10 As 24/2015 – 71 (viz odstavec [8] výše; veškerá judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz) ohledně otázky, zda lze v žalobě uplatňovat nová tvrzení či důkazy, které žalobce neuplatnil ve správním řízení. Na tuto otázku rozšířený senát odpověděl kladně. Je však vhodné dodat, že stěžovatel v kasační stížnosti necitoval z usnesení rozšířeného senátu v úplnosti, neboť kromě první věty (citované v odstavci [8] výše) rozšířený senát též uvedl následující: „*Krajský soud však na základě skutkového a právního stavu věci, který je povinen v mezích žalobních bodů přezkoumat, může tato žalobní tvrzení [tj. tvrzení, která žalobce neuplatnil v předcházejícím správním řízení – pozn. soudu] shledat irelevantními nebo nevěrohodnými a důkazní návrhy k jejich prokázání odmítnout jako nadbytečné. Tyto své závěry musí krajský soud náležitě odůvodnit.*“ Ve světle citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu lze pouze korigovat příliš kategorické vyjádření krajského soudu v odůvodnění napadeného rozsudku, dle něhož „*[n]emohl žalobce uplatnit žalobní body, které jsou ve skutečnosti novými námitkami nabrazujícími námitky odvolací.*“ Tento názor krajského soudu však sám o sobě neměl vliv na zákonnost napadeného rozsudku, protože krajský soud se žalobními námitkami věcně zabýval (viz k tomu níže), pouze vyjádřil pochybnosti o jejich věrohodnosti. Krajský soud tak požadavkům výše citovaného rozhodnutí v zásadě vyhověl.

[17] Krajský soud ve vlastním posouzení žalobní námitky, že skutková zjištění správních orgánů nemají dostatečnou oporu ve spise, pochybil, pokud dospěl k závěru, že je nedůvodná. Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že ohledně skutků (1) a

pokračování

(2) tento spis obsahuje – jak také správně uvedl krajský soud – následující podklady: výpis z evidenční karty řidiče – stěžovatele; úřední záznamy ze dne 23. 5. 2015 a 28. 4. 2015; fotodokumentaci k porušení dopravní značky zákaz vjezdu ze dne 23. 5. 2015 a 28. 4. 2015; plánky místa spáchání přestupků a konečně oznámení přestupku Městské policie Teplice č. j. MP-2-240/2015 a MP-2-315/2015 (nepodepsané stěžovatelem).

[18] Krajský soud hodnotil uvedené podklady jako dostatečné s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013 – 60, ve kterém soud dospěl ke shodnému závěru [tedy že podklady ve správním spise ohledně přestupku žalobce (tehdy též stěžovatele) byly postačující]. V judikované věci však šlo o podstatně odlišný přestupek – ten totiž spočíval v porušení maximální dovolené rychlosti, nikoli v porušení zákazu vjezdu motorových vozidel. V judikované věci soud konstatoval, že správní orgán k prokázání přestupku opatřil podklady, mezi nimiž mimo jiné byla fotodokumentace pořízená silničním radarovým rychloměrem AD9C a ověřovací list k tomuto rychloměru, a hodnotil je jako dostatečné. Stěžovatel v tehdejší věci kritizoval platnost kalibrace měřicího zařízení, správnost obsluhy a výběr stanoviště měření rychlosti (v intencích postupu předvídaného návodem k obsluze užitého měřicího zařízení). Naopak však netvrdil (jako stěžovatel v nyní projednávané věci), že se vytýkaného jednání vůbec nedopustil, tedy že vozidlo v rozhodnou dobu neřídil.

[19] Z výše uvedeného je patrné, že judikovaná věc byla podstatně odlišná a závěry soudu o dostatečném zjištění skutkového stavu nelze bez dalšího vztáhnout na nyní projednávanou věc. Naopak – stěžovateli je nutno přisvědčit, že podobnou věcí se již Nejvyšší správní soud zabýval v jiném rozhodnutí, konkrétně ve stěžovatelem citovaném rozsudku č. j. 1 As 204/2015 – 33. V něm posuzoval přestupek, přičemž protiprávní jednání spočívalo v tom, že přestupce stál se svým vozidlem na vyhrazeném parkovišti, aniž by vozidlo bylo označeno povolením ke stání na tomto místě. Tehdy – obdobně jako v nyní projednávané věci – stěžovatel tvrdil, že pouze fakt, že to byl on, kdo požádal o sejmutí „botičky“ z vozidla, nedokazuje jeho zavinění, tedy to, že vozidlo na místě zaparkoval právě on. K prokázání uvedeného skutku se v daném případě správní orgány též spokojily s podklady v rozsahu obdobném jako v nyní projednávané věci, navíc však opatřily svědectví zasahujících policistů.

[20] V rozsudku č. j. 1 As 204/2015 – 33 soud uvedl toto: „*Správní orgány své skutkové závěry založily na fotografiích stěžovatelova zaparkovaného vozidla, svědeckých výpovědích dvou zasahujících policistů a stěžovatelově pasivitě při vyšetřování přestupku. Policisté jako svědci vypověděli, že o sundání 'botičky' z vozidla je požádal stěžovatel. Po příjezdu na místo stěžovatele vyzvali k prokázání totožnosti, což stěžovatel učinil. Následně jim měl k jejich dotazu stěžovatel sdělit, že vozidlo zaparkoval on. Odmítl ale věc řešit na místě. Správní orgány i krajský soud takto zjištěný stav považovaly za dostatečný. Takový postup je však chybný. Údajné sdělení stěžovatele učiněné na výzvu policistů ani pasivitu žalobce při vyšetřování totiž nelze v přestupkovém řízení použít jako důkaz.*“ I v dalším platí pro nyní projednávanou věc závěry obsažené ve zmíněném rozsudku, které se týkají především použití záznamu o podání vysvětlení, přípustnosti důkazu výsledkem zasahujících policistů ohledně vyjádření dotčené osoby při šetření přestupku a pasivity údajného přestupce ve správním řízení (v podrobnostech zdejší soud odkazuje na odstavce [24] až [31] uvedeného rozsudku). Nutno dodat, že tyto závěry platí tím spíše, že v projednávané věci správní orgány ani

neopatrily svědeckou výpověď městských strážníků (jež by však sama o sobě také neobstála) a spoléhaly pouze na skutečnosti uvedené v oznámení přestupku vyhotoveném příslušníky městské policie. Žádné důkazy o tom, že vozidlo zaparkoval na uvedeném místě právě stěžovatel, a dopustil se tak jako řidič vytýkaného přestupku, správní orgány neshromáždily.

[21] Nejvyšší správní soud tak k této dílčí otázce uzavírá, že kasační námitka týkající se vadného posouzení zjištěného skutkového stavu v napadeném rozsudku je důvodná. Správní orgány se dopustily vady řízení při zjišťování skutkového stavu. Pokud krajský soud takový postup aproboval, tuto vadu řízení, která mohla mít vliv na zákonnost správních rozhodnutí, přehlédl, a zatížil tak nezákonností i napadený rozsudek [kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

[22] Co se týče kasačních námitek ohledně skutku (3), ty lze rozlišit následovně: (a) směřují k nesprávnému právnímu posouzení výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, protože krajský soud chybně aproboval neurčité vymezení místa skutku (ulice Ruská v Dubí); (b) závěry krajského soudu ohledně nabízeného důkazu ze strany stěžovatele (fotografie místa spáchání skutku s dopravní značkou „60“) nemají oporu v provedeném dokazování a krajský soud nebyl oprávněn činit si úsudek na základě vlastního zkoumání serveru mapy.cz mimo jednání; a nakonec (c) odůvodnění napadeného rozsudku je vnitřně rozporné, protože na jedné straně v něm krajský soud tvrdí, že prozkoumal celou ulici Ruská, současně však připouští, že se zaměřil jen na její určitou část.

[23] Kasační námitka sub (a) je důvodná. Nejvyšší správní soud zde považuje za významné, že i žalovaný ve vyjádření k žalobě (na č. l. 24 spisu krajského soudu) připustil, že v určitých částech ulice Ruská existuje dopravní značení umožňující dovolenou rychlost vyšší než 50 km/h. Již z této skutečnosti plyne, že bylo nezbytné, aby správní orgány vymezily skutek (konkrétně místo jeho spáchání) tak přesně, aby bylo vyloučeno, že by mohlo být zaměněno s jiným místem (úsekem ulice Ruská), kde platí jiná místní úprava.

[24] Z vyjádření žalovaného je zřejmé, že se pokusil upřesnit místo spáchání právě až v řízení před krajským soudem, protože ve svém vyjádření uvedl, že *„měření bylo prováděno mezi čerpací stanicí OMV a kruhovým objezdem v ulici Ruská u domu čp. X směrem od Teplic“*. Právě takto konkrétní vymezení však mělo být obsaženo již ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. K nutnosti konkrétně vymezit místo spáchání skutku lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2017, č. j. 1 As 17/2017 – 28, v němž soud také řešil situaci, ve které bylo místo vymezeno jen užitím názvu ulice, která procházela podstatnou částí obce. Tehdy kasační soud uvedl, že *„[v] nyní posuzované věci městský úřad specifikoval místo, kde měl být přestupek spáchán, následovně: '[...] neztotožněná osoba, která řídila dne 12. 7. 2014 v 19:21 hodin na ulici Vídeňská v Pohořelicích motorové vozidlo registrační značky X [...]'*. Stejným způsobem správní orgán vymezil místo spáchání deliktu i v oznámení o zahájení řízení a dalších procesních úkonech (vyjma uvedení směru jízdy). **Nejvyšší správní soud nepovažuje takovéto vymezení za dostatečně specifické. Ulice Vídeňská prochází Pohořelicemi, přičemž se jedná o delší komunikaci, která zasahuje od centra obce až k hranici obce. Bez bližší specifikace je proto takto vymezené místo, kde mělo dojít ke spáchání přestupku, značně široké. Navíc nelze bez**

pokračování

potřebných skutkových zjištění vyloučit, že na komunikaci Vídeňská v Pohořelicích je různá dopravní regulace nejvyšší povolené rychlosti.“ Uvedené dopadá i na nyní projednávanou věc, neboť i ulice Ruská v Dubí je delší komunikací, která uvedeným městem prochází. Výrok rozhodnutí o přestupku měl proto blíže specifikovat, kde na této ulici k protiprávnímu jednání došlo. To se však nestalo.

[25] Kasační námitka (b) – viz odstavec [22] výše – směřuje vůči tomu, že krajský soud sám a mimo jednání zjišťoval místní dopravní značení na ulici Ruská pomocí serveru mapy.cz, respektive ověřoval fotografii předloženou stěžovatelem s údaji zachycenými na tomto serveru. Takový postup je vskutku nesprávný. Soud je povinen zjišťovat skutkový stav zásadně prostřednictvím dokazování vyjma skutečností nesporných, známých mu z úřední činnosti nebo tzv. notorií. Obsah shora citovaných webových stránek nebyl v předchozím správním řízení v listinné podobě učiněn součástí správního spisu a krajský soud jimi v řízení provedl dokazování bez nařízení ústního jednání, tedy bez možnosti stěžovatele se s nimi seznámit a vyjádřit se k jejich obsahu. Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná závěry rozsudku ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 30/2009 – 70: *„Zjišťuje-li soud obsah určité internetové stránky za účelem vyjasnění si skutkových otázek, může se tak stát toliko v rámci dokazování. Vědomost o obsahu určité internetové stránky totiž nemůže být skutečností obecně známou, kterou podle § 121 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. není třeba dokazovat. Protože dokazování provádí soud při jednání (§ 77 odst. 1 s. ř. s.), je evidentní, že krajský soud pochybí, pokud provede mimo jednání důkaz obsahem internetových stránek s cílem upřesnit skutkový stav dané věci.*“ Nutno také podotknout, že obsah určité webové stránky vzhledem k povaze internetu může být – a obvykle též je – proměnlivý v čase (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2019, č. j. 6 As 53/2019 – 41). Krajský soud tak v soudním řízení postupoval v rozporu s § 77 odst. 1 s. ř. s., neboť dokazování neprovedl při jednání. Ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tímto postupem zatížil řízení vadou mající vliv na zákonnost vydaného rozsudku.

[26] Nakonec i kasační námitka (c) je oprávněná, neboť z odůvodnění napadeného rozsudku skutečně není patrné, zda soud *„virtuálně procházel“* celou ulici Ruská anebo pouze její část, na níž se dle svých slov *„zaměřil“*. Takové sdělení je vnitřně rozporné. Samo o sobě by sice nezaložilo rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti pro nesrozumitelnost, avšak – jak je uvedeno výše – samotný postup krajského soudu při *„ověřování“* relevance důkazu předloženého stěžovatelem v žalobě byl zatížen vadou, pro kterou napadený rozsudek neobstojí.

[27] Pro úplnost Nejvyšší správní soud dodává, že podání stěžovatele označené jako *„Doplnění důkazu“*, které bylo soudu doručeno dne 1. 10. 2018 (viz odstavec [12] výše), nepovažoval za relevantní. Z připojeného vyjádření Ředitelství silnic a dálnic ČR je totiž zřejmé, že se týká stavu v ulici Ruská v Dubí v září 2018 (žadatel žádal o poskytnutí informace o dopravních značkách v daném místě dne 20. 9. 2018, vyjádření ŘSD je datováno ke dni 25. 9. 2018), respektive z něj nijak nevyplývá, že by se vztahovalo na období, kdy došlo ke spáchání dotčeného přestupku (18. 7. 2015).

[28] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadený rozsudek je nezákonný, a proto jej zrušil dle § 110 odst. 1, věty první, s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku). Věc však

krajskému soudu nevrátil k dalšímu řízení, jelikož současně rozhodl o zrušení rozhodnutí žalovaného dle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Pro zrušení rozhodnutí žalovaného totiž byly podmínky již před krajským soudem. Dle § 78 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok II. tohoto rozsudku).

[29] Dle § 78 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v odůvodnění tohoto rozsudku. V dalším řízení žalovaný buď doplní skutková zjištění tak, aby vina stěžovatele (za přestupky spočívající v nerespektování dopravní značky zákaz vjezdu) byla spolehlivě prokázána (§ 3 správního řádu), nebo mu nezbude než rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit a řízení zastavit, a to s ohledem na princip *in dubio pro reo*. Dosavadní výsledky dokazování totiž nepostačují pro spolehlivý závěr, že to byl stěžovatel, kdo jako řidič vjel s vozidlem do zóny zákazu vjezdu. Je nutné bez jakýchkoliv rozumných pochybností prokázat, že prohřešek spáchala právě osoba, které je dáván za vinu. Ohledně skutku (3), tedy překročení nejvyšší dovolené rychlosti (viz odstavec [2] výše), žalovaný v dalším řízení doplní skutková zjištění ohledně místa, kde měl být předmětný přestupek spáchán, a následně tato zjištění promítne do specifikace místa spáchání přestupku ve výroku meritorního rozhodnutí. Nejvyšší správní soud připomíná, že doplnění výroku o podrobnější specifikaci místa spáchání deliktu je pouze změnou popisu skutku, nikoli změnou skutku samotného. Proto takovouto změnu může provést i žalovaný, neboť totožnost skutku bude stále zachována (k tomu blíže viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 11. 2016, č. j. 1 As 46/2016 – 24).

[30] V případě, že Nejvyšší správní soud ruší rozsudek krajského soudu a současně ruší i rozhodnutí správního orgánu, je povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Náklady řízení o žalobě a náklady řízení o kasační stížnosti tvoří v tomto případě jeden celek a Nejvyšší správní soud rozhodne o jejich náhradě jediným výrokem vycházejícím z § 60 s. ř. s. (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2008, č. j. 1 As 61/2008 - 98).

[31] Jelikož stěžovatel dosáhl zrušení správního rozhodnutí, měl z procesního hlediska úspěch ve věci, a proto mu náleží dle § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Žalovaný úspěch ve věci neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. *a contrario*, ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[32] Jak je uvedeno výše, stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto by za běžných okolností měl právo na náhradu nákladů soudního řízení jako celku. Nejvyšší správní soud se však s ohledem na okolnosti projednávaného případu rozhodl úspěšnému stěžovateli nepřiznat právo na náhradu nákladů řízení o žalobě, a to na základě § 60 odst. 7 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Dle prvně uvedeného ustanovení *jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává*. Soud přitom vzal v úvahu, že stěžovatel byl pasivní ve správním řízení, bez omluvy se nedostavil na ústní jednání a svoje námitky uplatnil poprvé až v řízení před soudem. Věc se tedy stala předmětem rozhodování správních soudů pouze v důsledku jeho svérázné procesní strategie, v jejímž rámci

pokračování

si zmocněnec stěžovatele a dalších obviněných z dopravních přestupků „schovává“ námitky až pro řízení před správními soudy. Zdejšímu soudu je známo z úřední činnosti, že zmocněnec stěžovatele tuto taktiku užívá setrvale a že jeho praktiky lze bez rozpaků označit za obstrukční či účelové. Současně je známo, že i nynější zástupce stěžovatele patří ke stejné skupině a na uvedenou procesní taktiku ve správním řízení navazuje tím, že podá mnohdy argumentačně velmi obsáhlou žalobu, v níž poprvé uplatní námitky proti správním rozhodnutím o přestupku. K tomu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2019, č. j. 10 As 36/2019 – 33, ze kterého se podává, že *„[n]ynější věc je spojena s tzv. Motoristickou vzájemnou pojišťovnou, tedy subjektem, o kterém je správním soudům z jejich vlastní činnosti známo, že využívá jako hlavní procesní strategii 'obhajoby' přestupců nejružnější procesní obstrukce (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 18. 12. 2018, č. 4 As 113/2018 – 39, č. 3836/2019 Sb. NSS, bod 37). Takovouto obstrukcí se může jevit i opakované podávání neodůvodněných odvolání osobami spojenými s touto 'pojišťovnou'. Podání blanketního odvolání, nikdy nedoplněného, je kombinováno s následným podáním komplexní žaloby. Takovýto postup, bude-li se i v budoucnu opakovat, bude NSS hodnotit jako zneužití práva.“*

[33] Kdyby stěžovatel postupoval racionálně, uplatnil by svoje námitky již ve správním řízení, ba dokonce přímo na místě při jednání s příslušníky městské policie. Mohl by tak dosáhnout zrušení rozhodnutí správního orgánu prvního stupně přinejmenším již prostřednictvím řádně odůvodněného odvolání a nezatěžovat správní soudy. Jak již však bylo uvedeno, stěžovatel celou svou obhajobu soustředil až do řízení před soudem. To sice nečiní jeho žalobu a v ní obsažené žalobní body nepřijatelnými, současně však tento postup vyprazdňuje princip subsidiarity ochrany, podle něhož ochranu veřejným subjektivním právům mají soudy ve správním soudnictví poskytovat zásadně až po vyčerpání řádných opravných prostředků (§ 5 s. ř. s.), čímž se rozumí jejich vyčerpání efektivní, umožňující správním orgánům napravit vady a nezákonnosti bez zásahu, respektive před zásahem soudu (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2019, č. j. 6 As 115/2019 – 44). Skutečným důvodem podání žaloby tak může být právě jen nelegitimní snaha získat v případě úspěchu ve sporu náhradu nákladů řízení. Je nevhodné, aby byla taková snaha, jakož i používání výše popsaných obstrukčních či účelových praktik, dotováno prostřednictvím náhrady nákladů řízení.

[34] Výše uvedené okolnosti tohoto případu považuje zdejší soud za důvody hodné zvláštního zřetele ve smyslu citovaného § 60 odst. 7 s. ř. s. Proto dospěl k závěru, že není namístě zavázat žalovaného k náhradě nákladů řízení v plném rozsahu, a nepřiznal stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení o žalobě. Naopak Nejvyšší správní soud považuje za spravedlivé, aby žalovaný nesl náklady stěžovatele vzniklé v řízení o kasační stížnosti. V něm byl totiž stěžovatel úspěšný nezávisle na své předchozí procesní strategii a pochybení krajského soudu při posouzení důvodnosti žaloby mu v tomto směru nelze klást k tíži.

[35] Důvodně vynaložené náklady v řízení o kasační stížnosti předně tvoří zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5 000 Kč. Dále tyto náklady sestávají z odměny za zastupování advokátem. Ta je určena podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif) – dále jen „advokátní tarif“, ve spojení s § 7 bodem 5. a § 9 odst. 4

písm. d) advokátního tarifu, a to za jeden úkon právní služby po 3 100 Kč (sepsání doplnění kasační stížnosti), spolu s náhradou hotových výdajů (režijní paušál) za tento úkon ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Soud nepovažoval za úkon právní služby dle advokátního tarifu podání stěžovatele označené jako „*Doplnění důkazu*“ (viz odstavce [12] a [27] výše), a to s ohledem na jeho irelevanci pro toto řízení. Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (§ 14a odst. 1 advokátního tarifu), a proto součást těchto nákladů tvoří rovněž tato daň ve výši 714 Kč, tj. 21 % z částky 3 400 Kč (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková částka nákladů řízení o kasační stížnosti je 9 114 Kč (5 000 Kč + 4 114 Kč). Žalovaný je povinen uhradit stěžovateli tuto částku ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, a to k rukám jeho zástupce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta. Jak již bylo konstatováno výše, ve zbytku soud stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu